

Lublin, 14 stycznia 2021 r.

RIO – II – 600/54/2020

Pan Edwin Gortat
Wójt Gminy Wólka
Jakubowice Murowane 8
20 - 258 Jakubowice Murowane

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 4 listopada do 14 grudnia 2020 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wólka. Protokół kontroli podpisano 22 grudnia 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub co do których udzielono stosownego instruktażu – nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieuzasadniony przelew (31.12.2019 r.) środków z rachunków sum depozytowych na rachunek budżetu. Przechowywanie kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów na nieoprocentowanych rachunkach bankowych. Finansowanie – występującego w 2019 r. – deficytu budżetu gminy ze środków zgromadzonych na rachunkach sum depozytowych – str. 13, 16-17 protokołu.

Wnoszone – przez wykonawców zamówień publicznych – w pieniądzu zabezpieczenia należytego wykonania umów przechowywać na założonym w tym celu rachunku bankowym i ewidencjonować wyłącznie w księgach Urzędu, na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

Wniesione w pieniądzu przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenia należytego wykonania umów przechowywać na oprocentowanym rachunku bankowym, stosownie do przepisów art. 450 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2019 z późn. zm.).

Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego finansować przychodami pochodzącymi ze źródeł, wskazanych w przepisach art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

1.2. Nieujmowanie – w księgach rachunkowych Urzędu Gminy – przypisu należności z tytułu udziałów gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych – str. 19 protokołu.

W księgach rachunkowych Urzędu Gminy ujmować przypis należnych z dochodów z tytułu udziałów gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych, zapisem:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.3. Przyjęcie od kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdania Rb-27S, w którym wykazano dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w części należnej budżetowi gminy.

Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za 2019 r. – danych niezgodnie z ewidencją księgową (w rozdz. 75023 § 4300 i § 4430 odpowiednio zaniżonych i zawyżonych o 1.760 zł) – str. 19-20 protokołu.

Kontrolować merytoryczną prawidłowość sprawozdań przekazanych przez jednostki organizacyjne, mając na uwadze przepisy § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564).

Poinformować kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o zasadzie wykazywania danych dotyczących dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do cytowanego rozporządzenia.

Należności z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wykazywać w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 6 ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej”.

Jednostkowe sprawozdanie Rb - 28 S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” sporządzać na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 tego rozporządzenia.

1.4. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2019 r., przez:

- *zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 353,36 zł), w wyniku ich obliczenia z zastosowaniem nieprawidłowych górnych stawek,*
- *zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 585,26 zł), w wyniku wyliczenia ich dla niektórych nieruchomości za nieprawidłowy okres,*
- *zawyżenie kwoty skutków wynikających z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności w podatku rolnym (o 1.524 zł) – str. 22-25 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.). W kolumnie „kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności” tego sprawozdania wykazywać kwoty spłacone w okresie sprawozdawczym, wynikające z decyzji wydanych w latach poprzednich i wykazane w tych latach w kolumnie „rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru” w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zgodnie z przepisami § 7 ust. 3 cytowanej „Instrukcji...”.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2019 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego

wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Zastosowanie zwolnienia z podatku rolnego, z tytułu nabycia gruntów na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, od nieprawidłowej daty – str. 37-38 protokołu.

Zwolnienie z podatku rolnego z tytułu zakupu gruntów na utworzenie gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego stosować od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek w tej sprawie, stosownie do przepisów art. 13d ust. 3 w związku z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), licząc okres zwolnienia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nabyto grunty.

2.1.2. Przypadki niesporządzenia sprawozdań o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie – str. 39 protokołu.

W przypadku udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie w terminie 7 dni od dnia następującego po dniu udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie zgodnie z przepisami § 4 pkt 1 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu takiej pomocy (Dz. U. poz. 120 z późn. zm.), w związku z art. 32a ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 708), z wykorzystaniem formularzy zamieszczonych w aplikacji udostępnionej w sieci teleinformatycznej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

2.1.3. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych posiadającym zaległości podatkowe i z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 41, 45-47 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e tej ustawy

i art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm).

Ponadto, wystąpić do Starostwa Powiatowego w Lublinie z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: Lzr-RIVa, Lzr-RIIIa, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo (zamieszczone na archiwalnej stronie Ministerstwa Finansów: finanse-arch.mf.gov.pl). Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji geodezyjnej, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w piśmie MF z 4 listopada 2015 r. – str. 34 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Obliczenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na podstawie nieprawidłowego wynagrodzenia, co skutkowało wypłaceniem go w zawyżonej wysokości (o 559,68 zł) – str. 51-52 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy obliczać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi na rozwiązywanym lub wygaszanym stosunku pracy, w związku z przepisami art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

Przeliczyć wysokość wypłaconego ekwiwalentu i wystąpić do wójta o zwrot nadpłaconej kwoty.

2.2.2. Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, polegające na:

- *niejednoznacznym opisanie sposobu obliczenia ceny oraz sposobu oceny ofert w zakresie dodatkowej pieszej obsługi posesji osób niepełnosprawnych,*
- *niezawarcie szczegółowych wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady – str. 62-65 protokołu.*

Kryteria oceny ofert, sposób oceny ofert oraz sposób obliczenia ceny opisywać w specyfikacji warunków zamówienia w sposób jednoznaczny i zrozumiały, umożliwiając weryfikację i porównanie poziomu oferowanego wykonania przedmiotu zamówienia na podstawie informacji przedstawianych w ofertach, stosownie do przepisów art. 16 pkt 2 i art. 240 w związku z art. 134 ust. 1 pkt 17 i 18 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019); zawarcie w dokumentacji zamówienia niejednoznacznych informacji w tym zakresie może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, uniemożliwiając złożenie porównywalnych ofert, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia przepisów art. 16 pkt 1 tej ustawy.

W dokumentach zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych określać szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wynikające z postanowień § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r. poz. 122), zgodnie z przepisami art. 6d ust. 4 pkt 6 i art. 9d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.).

2.2.3. Poprawienie oferty, w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w zakresie wyliczenia wynagrodzenia za dodatkową pieszą obsługę posesji osób niepełnosprawnych, w sytuacji gdy dokonana poprawka nie dotyczyła oczywistej omyłki rachunkowej oraz bez uprzedniego wezwania wykonawcy do udzielenia wyjaśnień dotyczących treści oferty w tym zakresie – str. 66-68 protokołu.

Nie dokonywać zmian w treści złożonych ofert, stosownie do przepisów art. 223 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że poprawieniu w ofercie – na podstawie art. 223 ust. 2 pkt 2 tej ustawy – podlegają wyłącznie oczywiste omyłki rachunkowe, przez które należy rozumieć widoczny, niezamierzony błąd rachunkowy popełniony przez wykonawcę, który polega na uzyskaniu nieprawidłowego wyniku działania arytmetycznego, np. przez błędne zsumowanie lub odjęcie poszczególnych pozycji; poprawka w treści oferty, której konsekwencją jest 75-krotny wzrost wartości danej pozycji lub o kilkadziesiąt tysięcy % w stosunku do stawki obowiązującej w latach poprzednich, nie może być uznana za oczywistą omyłkę rachunkową.

W toku badania i oceny złożonych ofert korzystać z – wynikającego z przepisów art. 223 ust. 1 powołanej ustawy – prawa żądania od wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert.

2.2.4. Przekroczenie – umowami z 31 grudnia 2019 r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań (w dz. 900 rozdz. 90002 § 4300 na 2020 r.) – str. 70-72 protokołu.

Zobowiązania pieniężne zaciągać w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych. Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków, wynikających z przepisów art. 257 tej ustawy oraz z upoważnień otrzymanych od Rady Gminy, na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy.

2.2.5. Wskazanie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na przebudowę drogi gminnej – nieprawidłowej nazwy wykonawcy – str. 74 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać prawidłowe informacje dotyczące złożonych ofert, w szczególności imiona i nazwiska albo nazwy wykonawców, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z § 3 pkt 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wólka